

DE BRT: GELD OVER DE BALK, DE KABEL, DE ANTENNE ?

Als ik op zwoele zomernachten naar de sterren staar (denkend aan mijn geliefde, uiteraard) word ik wel eens prozaïsch tot de orde geroepen. Links van mij, in Veltem, staat een zendmast van de BRT als een spichtige kerstboom aan de hemel te fonkelen; rechts van mij, in Everberg, priemt een soortement antenne van het Belgisch leger in de lucht. U ligt er wellicht niet wakker van, maar al het geroezemoes in de goddelijke ether — TV-shows, radioberichten over opgehaalde schotbalkjes, gesprekken tussen geüniformeerde humanoiden — verloopt over *pylonen* en andere moderne hoogbouw. Vraag dat maar aan **Erik Verbeeck**, een specialist in *telecommunicatie, antennes en bliksemafleiders*. Hij zal u zelfs veel méér vertellen: dat er in zijn sector nogal wat geknoeid wordt, bijvoorbeeld.

Erik Verbeeck: « In de zomer van 1984 vroeg de directie *Technische Installaties* van de BRT een aantal firma's een prijs-offerte te doen voor het onderhoud van haar zendmasten. Ik kon dat werk opknappen voor zowat 3 miljoen frank, maar mijn firma werd niet geraadpleegd. »

HUMO: Dat lijkt mij logisch, want u was toen nog niet door het ministerie van openbare werken erkend voor het uitvoeren van dat soort opdrachten.

Verbeeck: « Mijn erkenning voor het uitvoeren van "werken tot 5,5 miljoen frank" kreeg ik in oktober 1984, een maand na de toewijzing van het onderhoudscontract. Maar was de BRT bij de pinken geweest, dan hadden ze mij wel kunnen raadplegen. Ik had al een paar kleinere opdrachten voor de dienst *Zenders en Straalverbindingen* uitgevoerd, en mijn erkenningsprocedure was lopende. Maar het schoentje knelt elders. De BRT heeft mij inmiddels laten weten dat ik zelfs met een erkenning geen kans had gemaakt, aangezien de "Raming van een eenmalige onderhoudsbeurt van de pylonen geraamd was op een bedrag dat aanzienlijk hoger was, dan dit waarvoor u erkend was" — dus hoger dan 5,5 miljoen frank. Volgens mij ligt die raming veel te hoog. Een concurrent van mij deed trouwens een offerte van zowat 3 miljoen frank, maar viel uit de boot. Het tienjarige contract ging tenslotte naar de firma **Buyck** uit Eeklo, voor een bedrag van ruim 5 miljoen frank. Per onderhoudsbeurt betekent dat een meeruitgave van 2 miljoen frank, te betalen door de belastingbetaler. »

HUMO: Een simplistische rekensom?

Verbeeck: « Moment, want daar houdt het niet op. Ikzelf beschik over het nodige materiaal om die onderhoudswerken uit te voeren, in tegenstelling tot de firma **Buyck**. Maar wat stipuleert het contract met de BRT? "De aannemer mag, op kosten van de BRT, het nog nodige materiaal aankopen, in overleg met de BRT." »

De aannemer mag dat materiaal gratis gebruiken, alleen moet het na elk gebruik opgeborgen worden bij de BRT te Waver. »

HUMO: Misschien is het voor de BRT op lange termijn voordeliger dat materiaal zelf aan te kopen? Dan kunnen ze ook makkelijker van firma veranderen als er wat fout loopt.

Verbeeck: « O, u vindt dat een normale gang van zaken? Ik vind het vreemd dat een staatsinstelling zo'n kostbaar gereedschap ter beschikking stelt van een privé-aannemer. Ze zitten er nu trouwens serieus mee in de rats. Er werd onder meer een vrachtwagen aangekocht, en een zware schuit die tijdens de onderhoudswerken aan kabels omhoog wordt gehesen. Ik schat dat het zaakje alles samen zo'n 5 miljoen heeft gekost. Jammer genoeg voldoet dat materiaal niet helemaal aan de vereisten. De schuit beantwoordt niet eens aan de veiligheidsnormen, want een aantal BRT-masten is te licht om er zo'n gevaarte aan op te hijsen. Die aankoop op zich was al betwistbaar, maar nu bleek het ook nog een gedeeltelijke miskoop. En de belastingbetaler mag weer afdokken. »

HUMO: De BRT is zich bewust van sommige technische mankementen, maar zou niet van plan zijn het materiaal te betalen vóór die verholpen zijn.

Verbeeck: « In elk geval zitten ze er nu mee in de knoei. Het contract bepaalt dat de tuien (spankabels, sh) van de zendmasten regelmatig moeten worden nagekeken: "Het onderhoud van de tuien zal verdeeld worden over een termijn van 4 jaar." Welnu, eind 1987, drie jaar na de aanvang van het contract, was er nauwelijks enig onderhoud gedaan. Naar sommige masten was in geen zeven jaar omgekeken. Wellicht hebben lagere ambtenaren toen gedacht aan het ongeval met de omgevallen mast in Waver, en druk uitgeoefend om her en der dringende onderhoudswerken te laten uitvoeren. »

» Toen de nood aan de man kwam, heeft de firma **Buyck** mij als onderaannemer aangesproken, en ik heb die klus met mijn eigen materiaal geklaard. Vreemd genoeg probeerde BRT-ingenieur **Hoornaert**, de "leidende ambtenaar" bij de toewijzing van het contract, mij het werken te belet-

ten. Een aanvaardbare uitleg daarvoor heb ik nooit gekregen. Stelde hij het misschien niet op prijs dat vroeg of laat iemand zou merken dat het dure BRT-materiaal ongebruikt in de loods bleef staan? Ik heb toen de hele zaak bij de BRT aangekaart, maar daar werd ik van het kastje naar de muur gestuurd. »

HUMO: Ik heb de indruk dat u nu uw eigen ruiten ingooit. Als onderaannemer verdient u toch, weliswaar via een omweg, een mooie duit met het onderhoud van de BRT-masten?

Verbeeck: « Dat is precies het argument waarmee ook de BRT mij koest wil houden. Mij werd letterlijk gezegd: "Zijde gij ne zot of zijde gij ne commercant?" Blijkbaar verwacht men meer inschikkelijkheid van een aannemer. Moet ik dan diertjes met ambtenaren organiseren om normaal te kunnen werken? »

» Ik heb te veel zien gebeuren om nog langer te zwijgen. **AEG-Telefunken** heeft in 1986 een werk uitgevoerd aan de 160-meter mast in Wolvertem. Een spankabel bleek twee meter te kort. Toen hebben ze die kabel gewoon met een stuk staalplaat verlengd (zie foto). De BRT heeft dat knoeiwerk geïnspecteerd en goedgekeurd. Waar lijkt dat op? »

HUMO: Zelden hoorde ik een aannemer zo vurig pleiten voor een verantwoorde besteding van het gemeenschapsgeld.

Verbeeck: « Ik betaal toch ook belastingen? Ik hoor administrateur-generaal **Cas Goossens** voortdurend verkondigen dat de BRT meer middelen nodig heeft om goede programma's te maken. Dat vind ik schandelijk, want tegelijk wordt het gemeenschapsgeld door ramen en deuren naar buiten gegooid. »

» Dat geldt niet alleen voor de BRT, hoor. In mijn vak maak je dat vaker mee. Overheidsdiensten huren tegen forse betaling privé-firma's in, en iemand die geen technische knobbel heeft, weet niet wat er allemaal mis loopt. »

» De antennes op en naast Rijkswachtgebouwen bijvoorbeeld, zijn tegelijk slechter én duurder dan het materiaal dat in de privé-sector wordt gebruikt. Bovendien is, onder toezicht van het ministerie van openbare werken, jarenlang geknoeid met de installatie van die antennes. De spankabels voor het overeind houden van de masten zijn op sommige plaatsen veel brozer dan het lastenboek voorschrijft. Die masten zijn dan ook een publiek gevaar. Na een aantal vruchteloze klachten daarover, schakelde ik het *Hoog Comité van Toezicht* in. Sommige ingenieurs van openbare werken waren daar niet erg gelukkig om. Ik vraag mij af wanneer het Hoog Comité ook bij de BRT eens een kijkje gaat nemen. »

Staf Herten.

"LAAT ZE DÀÀR EENS EEN PROGRAMMA OVER MAKEN"